

Hírmunkák levelek el nem fogadtak.

Előfizetési árak:
Helyben kiadott havi, vagy
vidékre postán küldve:
Egész évre . . . 6 rt. — kr.
Félévre . . . 3 " —
Negyedévre . . . 1 " 50"
Külföldre egész évre 10 frank.

Egyes más árt. ér. kapható
a kiadónál: a "Gazda Újság"
elutó kottaköltségében.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Főszerkesztő:
Dⁿ HEISZ IGÁNYZ
ügyvéd.

Szerkesztőség iroda:
Brassó, Le-nier 10. szam alatt.
hová a lap szálloni érdekelt kinteseinknek intézkedni,
kiszámlázni van szának

Feladvó szerkesztő:
Dⁿ FISCHER AKOS
ügyvéd.

Báró Bánffy Dező és az ellenék.

A képviselőháznak a Kossuth-gyász utáni első ülése, melyen a ház elnöké, br. Bánffy Dező a Kossuth halálá oktetből Turinba kiküldött bizottság eljárásáról tette meg jelentését, nagyon szomorú benyomást tett itthon és tehetett a külföldön is.

Nem akarunk arról szólni, hogy az ellenékek br. Bánffy Dező eljárással ellen intézett tanácsa teljesen jogtalan és igazságtalan volt, mert br. Bánffy Dező csak a képviselőház határozata értelmében és előző jogkörének legpontosabb beartásával jár el, a mit a ház többsége is ismert, midőn az elnök jelentését tudomásul vette.

Arról sem akarunk szólni, hogy br. Bánffy Dezőnek a legigazságtalanabb impulzust adott az, hogy tisztelendő tisztetett a Kossuth iránti országos kegyelettel szemben, mert hiszen br. Bánffy Dező jelen levén a Kossuth-erkölymen, ezzel bebiztosította, hogy miképp tehetné, kötelességének és lelki sugallatának tartotta Kossuth gyásznapjelen részt venni.

De a mírt ilyen szólni akarunk, ez az, hogy az ellenékek nálunk nem bír kelő tudatvá feladatának, midőn azt hiszi, hogy az országgyűlés választói által csak azért küldték, hogy ott az ország pénzt és idejét pazarolva, folyton személyes titimadásokkal igyekezzék a nemzetet az ország megvakodályozni, hogy az országban névvel oly fontos és sürgető

törvények elkészíttessenek és meg-hozzatassanak.

Most, midőn oly fontos és életbe vágó törvények tárgyalása van szönyegben, midőn az országnak minden polgára — tartozék az bármely párt-hoz is — joggal elvárhatja és megkövetelheti minden egyes képviselőt, hogy a törvényjavaslatokat alaposan tanulmányozza, egész tudásukkal, teljes szakértelemmel és elfoglaltan tárgyilagossággal járuljanak hozzá ahhoz, hogy a törvényjavaslatok a kor szónvalának állás és a nemzet igényeinek, tradícióinak és türelvéseinek megfelelő törvényékké készíttessenek és váljanak; most, midőn éppen a törvényjavaslatok fontos és mérleható volta a képviselők kifogásoltan és minden kicsinykedéstől ment viselkedést egyengetné, most mit látnak? Azt, hogy az ellenékek tisztán személyeskedés, jogosulatlan elképzeléskiesdi viselkedés, érthetetlen elfogultság és pártalan kötelességi kedv uralkod.

Már pedig az oly ellenékekről, mely oly törekvésük és érzelmeik által vezéreltetik magát, ép most, midőn nemzetünk jövőjét biztosítani hivatott törvényjavaslatok egész sorozata kerül napirendre — az ily ellenékekről nem tehetjük fel, hogy az hivatásának kelő tudatával bírna, sőt ellenékezőleg konstatálhatunk azt, hogy az ellenékek ezen eljárása kétszertelenül igazolja, miszerint ez a szönyegben vágó javaslatokhoz nem ér, azok fontos-ságát felolgnai nem bírja, hogy közre-tássa csak körös lehet, mert törek-

yését, felfogását nem a kelő tudás, nem a szépleleten jóakarát, nem a tisztá tudást és nem a zavartalan tudatban vezérik.

Mert ha az ellenékek hivatásának kelő tudatában lenne, ha az ellenékek a Kossuth-gyászban nyilvánult nemzeti zavartalan ösztérzetának respektáljára lenne; ha tudná azt, hogy az ország pénzt és idejét nem szabad üres szöszparózkodás és személyeskedő vitákra elpárolni; és ha tudná, hogy az ellenékek is a háznak egy része lévén, a ház elnökének tekintélyét — mely a ház tekintélye, — oktalán és alaplatlan támadásokkal megintatni és lerontani nem szabad és hogy erre az ellenékeknek legkevésbé van és lehet joguk: akkor bizonyára nem rendezne oly vitákat, melyek — mert tisztán személyeskedők, de egyuttal a képviselőház tekintélye ellen is irányulnak, csak az ellenékek szögyenére valának.

Mi egy ellenékekről, mely komoly, meglett férfiakból és nem utazgatóer-mekből áll, elvárjuk és joggal elvárhatjuk, hogy első sorban a közjót, a haza és a nemzet javát tartva szem előtt, ellenékezzék a kormányt, sürgesse a korszerű reformokat és járuljon hozzá higgadt, elfoglaltan és tárgyilagoss kritikájával ahhoz, hogy a képviselőház elé kerülő törvényjavaslatok a kor kívánalmának és a nemzet szükségleteinek megfelelőleg alkottassanak és léptettessekné életbe.

A mely ellenékek ily fogia fel hivatását és így jár el, az méltán tölti be helyét és az a nemzet köz-

becslésére méltán és joggal számíthat.

De az az ellenékek, mely kifogyva tárgyilagoss argumentumából, hig-gadtagságot elvesztve, egész ténykedés-csét csak a személyeskedésre, a voksolásra és arra fordítja, hogy valamint it a habány, úgy a külföld előtt is törvényhozó testületnek és a törvényhozó testület elnökének, valamint a kormánynak tekintélyt alá-csát: azon ellenékek eljáratása a közbiztságot, az nem érdemi meg, hogy vele komoly faktortként komolyan foglalkozunk.

Magaz az élet is igazolja, hogy az, ki egy eszmecserre alkalmasból kifogy az érvelésből, mert tudása, elméleti tehetsége vagy szönlök képessége elhagyja, rögtön a személyeskedésre törzi viszi át a vitát; már pedig az, a ki ezt teszi, annak a nyilatkozatát, tőneye és magaviselkedése többé komolyan számba sem vehető, mert az ilyen, elvakítva dühöt, a beszámít-hatanság homályában vergődik.

Ezen nézetből és felfogásból indult és indulhatott ki a képviselőház többsége és különösen a szabadelvű párt is, a midőn az ellenékek br. Bánffy Dező ellen irányzott szemé-lyeskedés és vakdult által vezetett jogtalan és tisztán a ház tekintélyét alácsni céloztott tanácsaira egyetlen egy szóval nem válaszolt, hanem vá-laszának a szavazásban adott igen korrekt és igazságos kifejezést; mert egy elfogult és tudatlanságban el-vakított ellenékekkel szemben vitatko-zni akarni, nem lehet.

TÁRSZÁ.

Az „Ujlozó“-köresmánál.

— Korrage Romániából —
Ista. Páncz Janos, fordította: Kola Ferencz.
— Van-e itt a közéletnek kut? —
Közéletnek koessimontól, Alexist, mert erő-sen megmozgattam volt; annyira szomsz-jalok, hogy már beszélni sem volt ked-vem . . .
— Itt merőben kedvvel jelen "vagnak", — mondá a k. os is — mert a mint én látom, éppen olyan távol vagyunk a nyajtól, mint a „Fordis“-köresmánál, — az azt mondatom, hogy mindegy, akár-merre fordulok; mindamellett, ha parancs-olod, én a „Fordis“-köresmához ha-tánok, Marinhoz, a hol a mit hűten már voltánk. Van ott jó víz is, van ócska je-le (szönyegpáncs) és van neki egy-egy előkelőbb vendége számára jó bora is.
— Hajja, a „Fordis“-hoz! — mon-dán és két-három ízben szász kortyot nyeltem, hogy enyhítsen némilg szömy-ságotam.
— Egy óráig kellett még meünnök a köresmánhoz, mert bár jó likavér volt, még sem bírtam gyorsan bejuttatni, mert a forrásig iszonya nagy volt.

A „Fordis“-nál köresmánok az országát, a mely Kalárist Bukaresttel összeköti, egy másik ut, a mely a Jalo-nicna folyón a szigethe vezet Galatzra felé. Éppen Marin köresmánján van ez a köresmánokész, annyira, hogy a tér nagy fízál le van taposva s hogy egyetlen kisben sírás rajta. E tér elegáns birtok lenne egy gazda számára, ha annak bir-tokosa lehetne, mint midőn azt az szö-lyök s annyira szabálytalanok, hogy csak a köresman körben legalább 60 hold a „köresma fíztesztésé“ van hagyva.

A Marin köresmája némilg egy hegyen áll, annyira, hogy messziről meg lehet pillantani; mindennek dacára, hogy ha a Jalo-nicna felé jövünk, midőn már egy közlebe érünk, láthatjuk meg. A ház magott egy legelő fölött áll, mint egy hű hold, melyet a hasznabérletől szerződés mellett vitt egy után utazók bar-mi legelőre, a kik a „Fordis“-köresmánál köresmánok. A legelő mellett egy rakás tyúk, pulyka és lud nyuszóttó vi-gan, jobbra-bátra, fölmelekre; a legelő-n még látszott egy szőkecsér, melyben két szönyeg galamb, néhány kalogerya van, valamint öt rakás pászuly vala; a sértő közepén pedig valami 11 éves leány-ka hajtott három sovány gabót, melyek

körben forgaták s lábaikkal buzakálások-t nyomatnak.

Marin is a szőkecsérben volt, ki most egy villával gabonát forgatott, majd oda-on kiállott a szönyeg lovaknak, a melyek elszöndébe keringtek a porban, a mely a szőkecsér fölcsallott.

Mihelyt miképp megpillantott, alloké kezdett a vilt, megállította a lovakat, átgött a szőkecsér szőncén, lerázta ma-gáról a pulykát s köhögött; talán, hogy tisztára torkát és elönkébe szét a ko-csiból. Levette kalapját s miután mondá: „Isten hozott“, megmagaadt a földre lelé hámistragott, levette a hámhoz esavarta, megmozgatta a lovat és megállva Alexre tekintett. — Ki a másik oldalán a köresmánál vesztett.

Áll meg csak, hogy menjök oda-én ist! — mondá Marin és a tuló oldalra tekintett; levette a hámistragott és felkötötte ezt is a hámhoz és önelégülten néz tekintett.

— Ugyanesek értes hozzá Marin! — mondán és a köresma fölöt indult.

A forrás közöt életem, több orsám! mondá a köresmánok és felragadt az utról egy nédipáncsát, előttem nyargalt.

Marin köresmája vesszőből volt ké-szítve, mint minden ház Jalo-nicna meggyé-

ben, kívül szépen ki volt fehérítve, belül pedig elég tágas. A pitvar agyaktól volt siklóra, ennek négy oszlopa pedig, melyek a födelet tartották, kékre és vörösre voltak festve, épen úgy az utra nyúló ablakok is.

A fedézet nál a vízszöglet hord-va, felmérőre vastagon s keményen ösz-szekötözve és néhány lécczel a fedőre szorítva, épen mint a hegyi házaknál a föld alatt a szarvazathoz kötte.

A köresma közömbös istállón nem lehet látni és semmiféle alkotás a barnok számára, mert néhány háló alá csak fele fedővel fűszeltem kívül más istálló alá-talán nincs a parasztnak az egész Jalo-nicna megében.

A bejárat előtt egy sín áll, mely alatt egy x labu asztal mellett phennek a szönyos utasok és mosogatók a port szájuk végéről egy egy kevé csúszkálva, vagy pedig más pálinkával. Kiün nem látszott senki has kifüggesztve, mint a falusi koresmánok s nem is volt szöny-eg, mert az utazók fölsőruháikat oda-hana, nem bírták magukat a barsági (pusztai) koresmánok.

(Folytatás következik.)

